

Cuprins:

Din comorile ortodoxiei: NASTEREA MAICII DOMNULUI
TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE NASTEREA MAICII DOMNULUI
Despre INCEPUTUL ANULUI BISERICESC (1 SEPTEMBRIE)
Din viata parohiei
A reinceput programul catehetic cu copiii din parohia noastra

DIN COMORILE ORTODOXIEI NASTEREA MAICII DOMNULUI

Nasterea Maicii Domnului - Sfanta Maria Mica

Nasterea Maicii Domnului este prima mare sarbatoare din cursul anului bisericesc care a inceput la 1 septembrie. Ea este praznuita pe data de 8 septembrie. Sfanta Scriptura nu ne relateaza acest eveniment. Insa, scrierile apocrife ofera foarte multe amanunte despre originea si copilaria Fecioarei Maria. Cea mai importanta sursa in acest sens, o reprezinta Protoevanghelia lui Iacov, o lucrare iudeo-crestina din sec. al II-lea. Fragmentul referitor la Fecioara Maria a fost scris in jurul anului 140. Desi nu este considerata o scriere canonica, informatiile oferite pot fi considerate veridice, cu rezervele de rigoare.

Parintii Fecioarei Maria - Ioachim si Ana

Tatal Fecioarei Maria se numea Ioachim si era din semintia lui Iuda. Sotia lui Ioachim se numea Ana si era fiica preotului Matthan. Astfel, tatal Fecioarei Maria era un urmas al regelui David, iar mama, o descendenta din familia preoteasca a lui Aaron, implinindu-se prin aceasta proorocia ca Mesia va avea o dubla descendenta: imparatesca si preoteasca.

Arhanghelul Gavriil aduce vestea cea buna

Pentru ca nu aveau copii, Ioachim si Ana au inceput sa fie ironizati si batjocoriti de oameni. Lipsa copiilor era considerata un blestem din partea lui Dumnezeu. Si totusi, Ioachim si Ana nu s-au razvratit impotriva lui Dumnezeu, nici nu au renuntat la viata lor virtuoasa, rugandu-se in continuare cu lacrimi si nadajduind in bunatatea lui Dumnezeu. Traditia spune ca in al cincizecilea an al casatoriei lor Marele Preot de la Templu a refuzat in public jertfa lor, numindu-i blestemati.

Intristati, cei doi parinti s-au indreptat spre casa lor din Seforis si au hotarat sa se retraga fiecare pentru post si rugaciune. Ioachim a zis catre sotia sa Ana: "Pe mine nu ma indeamna inima sa mai intru in casa mea, caci noi suntem urgisiti de Dumnezeu. Iata eu ma duc la munte si acolo voi posti si ma voi ruga lui Dumnezeu, doar se va milostivi si ne va da noua un copil". Iar Ana a inceput sa se roage lui Dumnezeu cu durere si cu multe lacrimi, zicand: "Doamne, Atotiiitorule, Cea ce numai cu cuvantul ai facut cerul si pamantul si toate cate se vad; Cea ce ai zis fapturilor Tale sa traiasca si sa se inmulteasca; Cea ce ai binecuvantat pe Sarra, femeia lui Avraam si a nascut pe Isaac la batranete si ai daruit Anei fiu, de a nascut pe Samuel proorocul, da-mi si mie roada pantecelei mele si nu lasa sa fiu de ocară intre oameni, ca de voi naste fiu, sau fiica, il voi inchina Tie cu toata inima si-l voi da sa slujeasca in biserica slavei Tale" (I Regi 1, 11).

Ingerul Gavriil se va arata fiecaruia, spunandu-le ca rugaciunea lor nu a fost trecuta cu vederea si ca Dumnezeu le va trimite binecuvantarea Sa. Tot el le-a vestit ca acest prunc se va umple de Duh Sfant din pantecele mamei sale si ca va fi un vas ales lui Dumnezeu. (Luca 1, 4-23).

Praznicul liturgic al Nasterii Maicii Domnului

Sarbatoarea Nasterii Maicii Domnului exista si la coptii egipteni si la iacobitii sirieni separati de Biserica Ortodoxa dupa Sinodul al patrulea ecumenic. Avand in vedere ca acestia n-au imprumutat mai nimic de la ortodocsi dupa despartirea lor de Biserica Ecumenica, inseamna ca sarbatoarea respectiva era deja in uz si la ei inainte de aceasta despartire. Deci, inceputul ei trebuie pus intre Sinodul III ecumenic (431) si Sinodul IV ecumenic (451).

In Apus, sarbatoarea este adoptata in timpul papei Serghie I (687-701). In sec. al VI-lea, Sf. Roman Melodul a compus Condacul si Icosul acestui praznic, iar in sec al VIII-lea, Sf. Ioan Damaschin a alcatuit Canonul ce se canta la slujba Utreniei. Data de 8 septembrie aleasa pentru praznuire reprezinta ziua sfantirii unei biserici dedicate Fecioarei Maria, construita la Ierusalim de catre imparateasa Eudoxia la inceputul sec. al V-lea.

Maica Domnului in Calendarul popular

Sarbatoarea Nasterii Maicii Domnului marcheaza hotarul astronomic dintre vara si toamna. Batranii spun ca in aceasta zi randunelele pleaca spre zonele calde, insectele incep sa se ascunda in pamant, iar frigul isi face simtita prezenta. De aici si spusa: "O trecut Santamarie, leapada si palarie!" Este vremea in care se desfasoara diferite targuri si iarmaroace. Din aceasta zi se incep unele activitati practice specifice: culegerea unor fructe si plante medicinale, batutul nucilor, recoltarea ogoarelor, culesul viilor, semanatul cerealelor de toamna.

Fecioara Maria este cea mai indragita divinitate feminina a Panteonului romanesc, invocata si astazi de fete pentru grabirea casatoriei, de femei pentru usurarea nasterii, de pagubiti pentru prinderea hotilor, de descantatoare pentru vindecarea bolilor etc. Ea are trasaturile Nascatoarei, a Marii Zeite neolitice, invocata in momentele de grea cumpana ale omului. In basme ajuta eroinele sa iasa din impas, dar le pedepseste cu asprime cand ii incalca ordinele, vindeca boli grele, reda vederea fiicei orbite de mama vitrega, inzestrea fecioara vrednica si ascultatoare si o casatoreste cu fiul de imparat etc. In unele traditii Maica Domnului, adesea identificata cu astrul noptii, Luna, sau cu Pamantul, se roaga de Dumnezeu sa nu prapadeasca lumea, sa nu izgoneasca vanturile cu avantajele pe care le aduc acestea oamenilor.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE NASTEREA MAICII DOMNULUI

Semnificația sărbătorii

În 8 septembrie, creștinii sărbătoresc Nașterea Maicii Domnului, cunoscută în popor drept Sfânta Maria Mică. Este prima sărbătoare din cursul anului bisericesc, care a început la 1 septembrie și totodată cea mai mare sărbătoare a toamnei.

Fecioara Maria s-a născut într-o familie de creștini, Ioachim și Ana. Aceștia, deși înaintați în vârstă, s-au rugat cu tărie pentru a avea un prunc. Tradiția spune că Îngerul Gavriil i-a vestit că ruga lor a fost ascultată și că Dumnezeu le va da cel mai de preț dar, un prunc, ales al Domnului, pe care au botezat-o Maria.

Nașterea Maicii Domnului (8 septembrie), Intrarea în biserică (21 noiembrie), Buna Vestire (25 martie) și Adormirea Maicii Domnului (15 august) sunt cele patru mari sărbători creștine închinat Sfintei Fecioare Maria, Născătoarea de Dumnezeu.

Tradiții și obiceiuri

În credința populară, sărbătoarea Nasterii Maicii Domnului reprezintă hotarul astronomic dintre vara și toamnă, momentul în care se dă startul lucrurilor agricole de toamnă și momentul în care noul anotimp începe să își intre în drepturi.

În această zi, bărbații nu meșteresc și nu fac treaba în gospodărie, iar femeile nu cos și nu spală rufe.

Se spune că rugăciunile adresate Maicii Domnului în această sfântă zi de sărbătoare de către cele care își doresc un copil sunt mai ascultate ca oricând.

Este ziua în care unele păsări își pregătesc călătoria spre țările calde, iar gazele și reptilele se retrag în pământ. Plantele nu mai sunt bune de leac și își pierd puterile tămăduitoare. Vremea începe să se strice, devenind

Hristos Domnul - Lumina Cea Adevărată SEPTEMBRIE – 2013

<http://biserica-soborul maicii domnului crestin ortodox.ro>

Revistă Ortodoxă Editată de Parohia „Soborul Maicii Domnului și Sfântul Nicodim de la Tismana”

STR. VASILE GOLDIS NR.1

capricioasă și mai răcoroasă. Începe culesul viilor, al unor fructe și plante medicinale, bătutul nucilor, recoltarea ogoarelor, semănatul cerealelor de toamnă.

Se aprinde candela în dreptul icoanei Maicii Domnului și se lasă să ardă pe tot parcursul sărbătorii.

Potrivit tradiției, în ziua de Sfânta Maria Mică se fac pelerinaje la mănăstiri și se duc la biserică fructe, pâine și lumânări, pentru a fi sfințite. Credincioșii merg de dimineața la biserică, pentru a asculta slujba și pentru a se închina la icoana Maicii Domnului.

În România, peste 1.800.000 de femei poartă numele de Maria, Mărioara, Mariana și în jur de 400.000 de bărbați se numesc Marian sau Marin. (*sursa: realitatea.net*)

Mesajul Patriarhului Daniel

„Cu ocazia sărbătorii Nașterii Maicii Domnului (8 septembrie 2013), Preafericitul Părinte Patriarh Daniel adresează ierarhilor, preoților, monahilor, monahiilor și credincioșilor din Patriarhia Română un apel la rugăciune pentru pace.

Rugăciunea Bisericii este cartea ei de identitate și cea care dă mărturie despre ceea ce este și învață Biserica. Prin rugăciune nu doar continuăm și întărim relația cu Dumnezeu, ci transmitem și mesajul iubirii de oameni, ca răspuns al iubirii lui Dumnezeu față de lume. Rugăciunea unora pentru alții este expresia iubirii de oameni, pe care Biserica o propovăduiește neîncetat în toate timpurile. Prin aceasta, ea are și o puternică valoare morală, deoarece în creștinism iubirea nu este o teorie, ci un principiu de viață, care îi apropie pe oameni, îi înfrățește și îi îndeamnă să trăiască în pace, respect și bună înțelegere.

Toți oamenii avem datoria morală de a ne ruga și de a lucra pentru pace, după îndemnul Mântuitorului Iisus Hristos, Împăratul păcii, Care spune: „Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema!” (Matei 5, 9).

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel ne îndeamnă să folosim timpul binecuvântat al sărbătorii Maicii Domnului spre a înmulți rugăciunea pentru pacea a toată lumea, dar mai ales pentru pace în Siria, Egipt și alte zone ale Orientului Mijlociu, unde mulți creștini sunt victime ale prigoanei și violenței. Prin urmare, duminică, la Sfânta Liturghie, în cadrul ecteniei întreprinse, se vor citi „rugăciunile pentru înmulțirea dragostei și dezlăcănarea urii și a toată răutatea”.

Să ne rugăm ca pacea să fie lumina vieții pentru toți oamenii, indiferent de religie sau cultură!”, a transmis Patriarhul Daniel.

1 septembrie - începutul anului bisericesc

Spre deosebire de anul civil care începe pe 1 ianuarie, anul bisericesc începe pe 1 septembrie. Potrivit tradiției mostenite din Legea Veche, în această zi s-a început creația lumii și tot în această zi și-a început Mântuitorul activitatea Sa publică.

La romano-catolici, anul bisericesc începe cu prima duminică din Advent, adică duminică cea mai apropiată de 30 noiembrie, deci cu aproximativ patru săptămâni înainte de Crăciun.

Și evreii încep anul bisericesc în luna septembrie

Evreii încep calendarul cu luna Tisri, adică cu septembrie. În prima zi din luna septembrie, evreii aveau zi de odihnă și aduceau Domnului ardere de tot. Mai existau și alte motive pentru care evreii serbau în mod deosebit luna septembrie. În această luna, apele potopului au scăzut și corabia lui Noe s-a oprit pe Muntele Ararat; Moise a coborât de pe Sinai cu tablele Legii; s-a început construirea cortului Domnului.

Calendarul iulian și gregorian

Înainte de Hristos existau două sisteme de calculare a timpului unui an: unul al egiptenilor - de 365 zile, care era mai corect, dar nici el perfect și altul al romanilor - de 355 zile. Însa, rămânea anual o diferență de timp de zece zile între aceste două sisteme, și chiar între fiecare dintre ele și calendarul solar.

După această constatare s-a simțit nevoia de îndreptare a lor și a punerii lor în acord cu calendarul ceresc. Aceasta a făcut-o întâi împăratul roman Iuliu Cezar, în anul 46 î.Hr., adoptând sistemul de calcul egiptean, după care

Hristos Domnul - Lumina Cea Adevărată SEPTEMBRIE – 2013

<http://biserica-soborul maicii domnului crestin ortodox.ro>

Revistă Ortodoxă Editată de Parohia „Soborul Maicii Domnului si Sfântul Nicodim de la Tismana”

STR. VASILE GOLDIS NR.1

acesta s-a numit "calendarul iulian". După acest calendar a mers apoi întreaga creștinătate timp de 15 secole. Și tot de calendarul iulian s-a servit și Sinodul I Ecumenic de la Niceea (325) la calcularea datei Paștilor.

Deoarece între calculul calendarului iulian de 365 de zile și 6 ore și cel al calendarului solar de 365 zile, 5 ore, 43 minute și 46 secunde rezulta anual o diferență de 11 minute și 14 secunde, s-a ajuns după 330 de ani la o diferență de trei zile (cu cât a rămas în urma calendarul iulian).

Astfel ca, în vremea Sinodului I Ecumenic, echinocțiul de primăvară se afla la 21 martie în loc de 24 martie, cât a fost în anul 46 î.Hr., când împăratul Iuliu Cezar a îndreptat calendarul. De atunci, Sinodul a luat ca punct de plecare în calcularea datei Paștilor, ziua de 21 martie, când a fost atunci echinocțiul de primăvară.

Specialiștii astronomi au constatat că, și după aceea, din 123 în 123 de ani echinocțiul de primăvară retrogradează cu o zi. Acest lucru fiind constatat de-a lungul secolelor, învățații vremii - în Rasarit ca și în Apus - au sesizat faptul și au propus conducătorilor Bisericii îndreptarea calendarului, pentru că tabelele pascale nu mai corespundeau cu ziua lunii pline astronomice.

La 24 februarie 1582, papa Grigorie al XIII-lea a făcut o reformă, suprimând zece zile din calendar, astfel încât data de 5 octombrie a devenit 14 octombrie. De atunci calendarul s-a numit "gregorian" sau "stilul nou".

Congresul de la Constantinopol 1923

Cu toate că în anul 1923, la un congres ținut la Constantinopol, majoritatea Bisericilor Ortodoxe a hotărât să renunțe la calendarul iulian și să adopte calendarul gregorian, data Paștilor se calculează încă pe baza calendarului iulian, în care echinocțiul de primăvară are loc cu 13 zile mai târziu. De aici neconcordanța cu data Paștelui din Biserica Catolică.

Între timp, s-a constatat de către astronomi că și între calendarul gregorian din 1582 și cel astronomic există o diferență anuală care, la 3500 de ani, ar face ca și calendarul gregorian să rămână în urmă cu o zi și o noapte. Calendarul ortodox, îndreptat în 1924, va ține seama și de această diferență.

Biserica noastră, făcând parte din rândul Bisericilor Ortodoxe, n-a purces singură la adoptarea calendarului gregorian, odată cu adoptarea lui de către Stat, în 1919, ci abia după Consfătuirea interortodoxă de la Constantinopol din 1923, care a hotărât îndreptarea calendarului și în Bisericile Ortodoxe, prin suprimarea diferenței de 13 zile cu care calendarul iulian rămăsese în urma celui îndreptat (adică 21 martie în loc de 8 martie unde ajunsese calendarul iulian).

Data echinocțiului de primăvară de la 8 martie, la care ajunsese calendarul iulian, este adusă la 21 martie, corespunzând calendarului solar, cum stabiliseră Părinții de la Sinodul I Ecumenic de la Niceea (325).

Calendarul iulian îndreptat la Consfătuirea interortodoxă de la Constantinopol va deveni mai corect decât cel gregorian prin adoptarea unui nou sistem al anilor bisecți, adăugând o zi în plus din patru în patru ani, când luna februarie va avea 29 de zile în loc de 28 zile. Prin aceasta, în calendarul ortodox îndreptat, diferența dintre anul solar și cel civil este redusă - prin modul de bisectare - până la un minimum de 2,02 secunde (anual), care face ca abia după 42.772 de zile calendarul (îndreptat) să mai rămână în urmă cu o zi și o noapte.

Calendarul îndreptat, întrebuintat de aici înainte de către ortodocși, se va numi neo-iulian sau constantinopolitan.

Adoptarea calendarului de Bisericile ortodoxe autocefale

La Consfătuirea interortodoxă de la Constantinopol (1923) n-au participat toate Bisericile Ortodoxe autocefale sau naționale. De aceea, îndreptarea calendarului adoptată aici a rămas să fie introdusă de fiecare Biserică Ortodoxă la data pe care o va crede potrivită, pentru a nu da naștere la tulburări.

Convinse de necesitatea și justetea îndreptării calendarului, din 1924 cele mai multe Biserici Ortodoxe au adoptat acest calendar astfel: Patriarhia Ecumenică de Constantinopol (1924), Patriarhia Antiohiei (1924), Patriarhia Alexandriei (1928), Arhiepiscopia Ciprului (1924), Biserica Greciei (1924) și Biserica Ortodoxă Romană (1924), socotind ziua de 1 octombrie drept 14 octombrie, sarind peste cele 13 zile cu care rămăsese în urma calendarul iulian, Biserica Gruziei, Biserica Ortodoxă din Polonia (1924), Biserica Ortodoxă din Cehoslovacia (1951), Biserica Ortodoxă din Finlanda (1917, cu aprobarea Bisericii Ruse), Biserica Ortodoxă Bulgară (1968).

Hristos Domnul - Lumina Cea Adevărată SEPTEMBRIE – 2013

<http://biserica-soborul maicii domnului crestin ortodox.ro>

Revistă Ortodoxă Editată de Parohia „Soborul Maicii Domnului si Sfantul Nicodim de la Tismana”

STR. VASILE GOLDIS NR.1

Au ramas, insa, cateva Biserici Ortodoxe cu calendarul iulian neindreptat, ca: Patriarhia Ierusalimului, Biserica Rusa si Biserica Sarba, precum si Manastirile din Sf. Munte Athos, cu exceptia Vatopedului, care se numesc "pe stil vechi", pentru ca praznuiesc Pastile si toate sarbatorile dupa vechiul calendar, adica dupa "stilul vechi".

Anul bisericesc nu este identic cu anul liturgic

Anul liturgic incepe in ziua Sfintelor Pasti, in vreme ce anul bisericesc isi are inceputul pe data de 1 septembrie. Anul liturgic se imparte in trei mari perioade:

- a) Perioada Triodului (perioada prepascale)
- b) Perioada Penticostarului (perioada pascale)
- c) Perioada Octoiului (perioada postpascale).

Fiecare din aceste perioade cuprinde un anumit numar de saptamani.

- a) Timpul Triodului tine de la Duminica Vamesului si a Fariseului (cu trei saptamani inainte de inceputul postului Pastilor) pana la Duminica Pastilor (total 10 saptamani).
- b) Timpul Penticostarului tine de la Duminica Pastilor pana la Duminica I-a dupa Rusalii sau a Tuturor Sfintilor (total opt saptamani).
- c) Timpul Octoiului tine tot restul anului, adica de la sfarsitul perioadei Penticostarului pana la inceputul perioadei Triodului. Este cea mai lunga perioada din cursul anului bisericesc.

Pe data de 1 septembrie il sarbatorim si pe Sfantul Cuvios Dionisie Exiguul - parintele erei crestine. Canonizarea Sfantului Dionisie Exiguul s-a facut in sedinta de lucru a Sfantului Sinod al Bisericii Ortodoxe Romane din 8-9 iulie 2008.

Din viata parohiei A reînceput programul catehetic cu copiii parohiei noastre

Dupa terminarea vacantei de vara si inceperea unui nou an scolar si in parohia noastra a reînceput programul catehetic cu copiii din parohia noastra.

Hristos Domnul - Lumina Cea Adevărată SEPTEMBRIE – 2013

<http://biserica-soborul maicii domnului crestin ortodox.ro>

Revistă Ortodoxă Editată de Parohia „Soborul Maicii Domnului si Sfantul Nicodim de la
Tismana”

STR. VASILE GOLDIS NR.1

